

Apie nesklaidumus teatrinėje veikloje

Nei iš šio, nei iš to prasidėjo nesupratimai tarp mūsų scenos darbuotojų Chicagoje. Ir labai liūdna, kad tie nesupratimai vyksta ne tarp eilinių teatro, bet tarp pagarbos nusipelnusių senų teatro vilkų. Kai kas norėtų manyti, kad tiems dramatos teatro darbuotojų nesupratimams pagrindą davė pati JAV LB Chicago's apygardos valdyba, kuri yra pasišovusi, žūt būt, suburti visus scenos darbuotojus į stiprų vienetą ir įkurti lietuvių visuomenės išlaikoma dramatos teatrą. LB Chicago's apygardos valdybos šiuo svarbiu reikalu žygis yra drąsus, remtinas ir sveikintinas. Tačiau ji (apyg. v-ba), kaip neturinti reikiamo teatriniam darbe patyrimo, iš anksto nepramatė visų trukdančių kliūčių tam savo sumanymui realizuoti. Kviečiami jungtis į krūvą aktoriai suskilo į dvi grupes, o pati apyg. valdyba atsidūrė arbitro rolėje, ir nebežino, kas daryti, kad pajėgiausios scenos darbuotojų pajėgos būtų suburtos.

Aktorių pasitarimas

Tam tikslui š. m. rugsėjo 27 d. apygardos valdybos sudarytasai kultūros tarybos prezidiumas per spaudą ir asmeniškai pakvietimais bandė sukviesti į Lietuvos Auditoriją visus Chicagoje gyvenančius teatralus pasitarti. Atvyko jų nemaža, bet ne visi. Nebuvo pasitarime tų scenos darbuotojų, kurių nuomonės dėl visuomenės išlaikomojo teatro steigimo yra skirtingos ir kad tas klausimas, jų manymu yra ginčytinas, neišskus ir problematiškas.

Pasitarime prie teigiamų rezultatų neprieita ir po ilgai užtrukusių diskusijų buvo nutarta iš pasitarime dalyvaujančiųjų teatralų deleguoti vieną asmenį pabandyti su priešingos teatralų grupės vadovais dar kartą visapusiškai išsiaiškinti, kviečiant juos į bendrą talką. Prie pasitarimo deleguojamo asmens paprašyti prisijungti ir kultūros tarybos prezidiumo atstovai. Išsiaiškinimo pasekmes paskelbti periodinėje spaudoje visuomenės žiniai. Po to imtis darbo suorganizuoti pastovų, visuomenės globoje esantį teatrą suaugusiems Chicagoje.

Šiais misijai atlikti pasitarimo dalyvių vienbalsiai buvo išrinktas senas teatralas, buv. Kauno Jaunųjų Teatro administratorių Bronius Macevičius, o nuo

kultūros tarybos prezidiumo atstovu sutiko dalyvauti pats prezidiumo pirmininkas dail. Adomas Varnas.

Pasikalbėjimas su St. Pilka

Po dviejų dienų po įvykusio teatralų pasitarimo Br. Macevičius, palaikydamas kontaktą su dail. Ad. Varnu, pasistengė pasitarti su ankščiau paminėtos aktorių grupės vadovu režisoriumi Stasiu Pilka ir po malonaus su juo pasikalbėjimo scenos meno reikalais, gerb. režisorius St. Pilka buvo paprašytas malonėti atsakyti į šiuos klausimus:

— Pone režisoriau, ar tai buvo tikri gandai, kad Tamsta būvai iš teatrinės veiklos pasitraukę?

— Netikiu, kad bet kuris lietuvis kultūrininkas šiandien norėtų ar ryžtųsi trauktis iš tautinės veiklos. Mano "į rezervą pasitraukimas", aišku, buvo dalykas laikinas. Priežastys tam buvo nemenkos, o stiprus akstinas privertė mane imtis Lietuvos Teatro į pirmąsias (proklamuoja) vėžes gražinimo priemonių. Taktiškai reikėjo "kam nors pasitraukti" — to atpirkimo ožiu pabuvau aš pats. Dariau tai ne savimylės pastumtas, bet reikalo verčiamas — giliausiu mano įsitikinimu, Lietuvos Teatro ir meninės sceninės veiklos Chicagoje labui.

— Kokie Tamstos dėl ateinančio sezono spėjimai?

— Chicago's lietuvių tarpe praktiškai teatro veikla reiškiasi keliomis linkmėmis. Visų pirma, šios veiklos nusipelnė nepailstą darbuotojai: Kazys Steponavičius ir jo vadovaujamas "Pirmyn" choras, Alice Stephens vadovaujamas josios vardo meno ansamblis, sena ir praicityje tiek daug nuveikusi "Birutės" dragija. Kiekvienas tų pionierių ateinančiam sezonui ruošiasi rimtai ir įdomiai reikštis. "Pirmyn" choras, sezoną pradėdamas, išvyksta viešnagai į Kanadą, grįžęs tuoj kartuoja savo muzikinio veikalo pastatymą. Alice Stephens, sulaukusi pasisekimo su M. Petrausko kūrinių spektakliu, ruošia naują muzikinių veikalų programą. Ir kitokios sceninėje srityje pastangos, atrodo, bus vaisingos.

— Ką Tamsta galėtumėte pasakyti dėl grynai draminių vaidinimų?

— Norėčiau, visų pirma, pabrėžti faktą, kad, siekiant scenos darbui atsidadusių žmonių vienan organizman suliejimo, ateinančio sezono metu Chicagoje dar beveiks du tos veiklos sambūriai: Lietuvos Teatras ir savo veiklą pradėdąs LB kultūros tarybos rūpesčiu susiorganizavęs, naujas teatras. Šienu vienetai šiuo metu ruošiasi jau paskelbtoms spaudoje premjeroms. Reikia tikėtis, kad draminių vaidinimų skaičius dėl tokio dvylypumo galės tik suintensyvėti. Esu linkęs spėti, kad veikimas dviem sambūriais, kuriuose dirbs vienos scenos menų pažitūrų, viens kitu labiau pasitikį žmonės, atneš tik naudą pačiam lietuviškojo teatro Chicagoje reikalui.

— Kaip Tamsta žiūri į LB Chicago's apygardos valdybos pastangas padėti teatralams?

— Su tikru dėmesiu ir labai palankiai. Kiekviena sceniniam veikimui moralė bei materialė parama gali būti tik pasveikintai.

— Kodėl Tamstos vadovaujamas Lietuvos Teatras tuo tarpu dar neieško Lietuvos Bendruomenės globos?

— Manau, tam kad gauti, reikia ką nors ir duoti. Tolygiai reikia iš anksto žinoti, ko iš mūsų reikalaujama, kokie "varžtai" žadama už paramą užkrauti. Gaila, Lietuvos Teatro vadovybė LB kultūros tarybos prezidiumo tartis kviečiama nebuvo. Mes patys, Lietuvos Teatro vardu, neseniai emėmės iniciatyvos sueti į kontaktą su KT prezidiumu. Deja, pasitarimai laukiamų vaisių abiem pusėm neatnešė. Norime tikėti, kad ateityje galėsime susijungti ne dirbtinu būdu, bet pačių scenos darbuotojų vieningų tikslų vedini ir abipusės pagarbos, vienos scenos meno siekimų skatinami.

— Kokie Lietuvos Teatro planai šiam sezonui?

— Lietuvos Teatras savo repertuarą iš dalies jau yra paskelbęs. Lapkričio 14 d. įvyksta teatro pirmoji šio sezono premjera — naujas Antano Skėmos "Vienas ir kiti" scenos veikalas. Drįstu pramatyti, kad paminėtas veikalas susilauks žiūrovų susidomėjimo. Mano galva, tai vienas pačių stipriausiųjų šiandieninėse sąlygose lietuvių dramaturgijos pavyzdžių. Vieno už kitus pasiaukojimo idėja visuomet gali būti įdomi ir artima. Jean Anouhi "Antigona" — žymiausias mūsų laikotarpio prieš despotizmą protestas, Lietuvos Teatro bus vaidinama vasario 6 d. Režisuoja Vytautas Valiukas. Tai tokie artimiausios ateities darbo planai.

— Koks su kitomis grupėmis Lietuvos Teatro santykiavimas?

— Abipusės pagarbos, geriausių vieni kitiems linkėjimų rūmuose, besidžiaugiant kitų darbais ir atsiekimais. Lietuvos Teatras kviečia visus scenos darbuotojus užmiršti nesupratimus, ambicijų šauksmus, bet vien prieš akis turėti darbo našumą ir rimtesnius tų mūsų, kad ir atskirų, bet esmėje bendrų pastangų rezultatus. Dirbkime pasiaukodami tą mums brangų scenos darbą, kaip kad iki šiol, ir lietuvių žiūrovai bus su mumis. To aš tikiu ir tuo neabejuoju.

Atsipašęs gerb. kolegos Stasio Pilkos už sutrukdytą laisvalaikio valandėlę ir, padėkojęs už pasikalbėjimą, atsiveikinau.

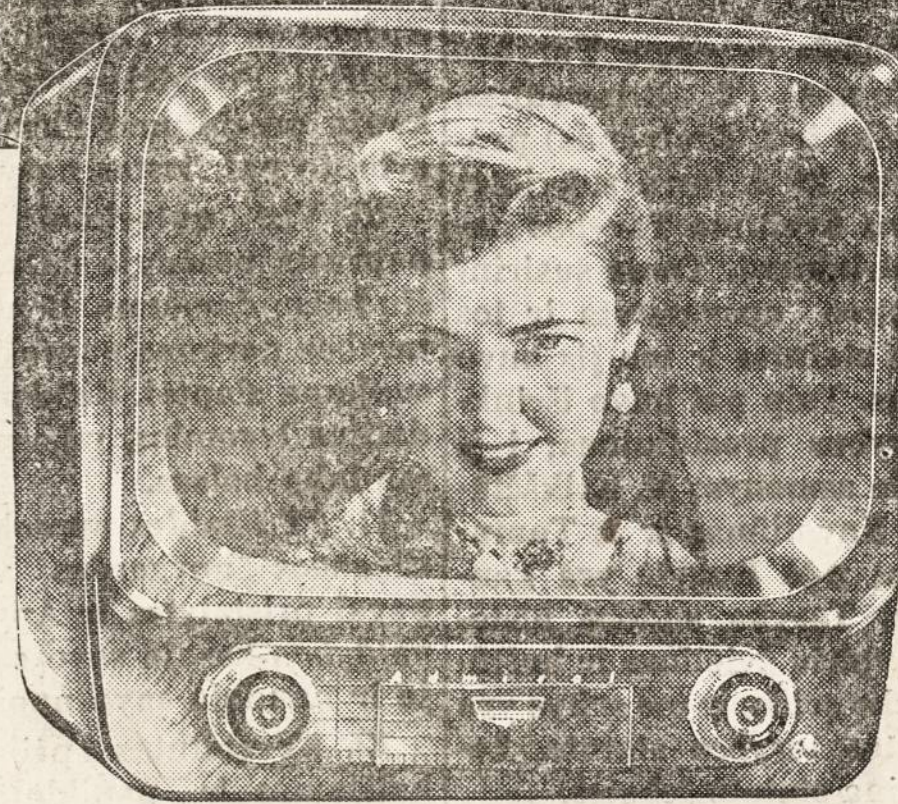
Br. Macevičius

No wonder it's America's most wanted TV!

1954 all-new

Admiral

21" TV

only \$199.95

Model T2212 Mahogany Finish

Fed. Tax, Warranties Included.

COSTS NO MORE THAN OTHER 17" SETS!

Yes—you actually get 70 sq. in. more picture for your money... 21" TV at the price of most 17" sets! Powered by Admiral's all new Cascade Chassis for amazing reception. Famous Turret Tuner guarantees single dial tuning for present VHF and coming new UHF stations. Plus—"DX" Range Finder and other deluxe features in compact, durable mahogany plastic cabinet! Wrought iron stand or matching console base, optional.

ILLINOIS Furniture and Radio Company

1570 N. Milwaukee Ave. Humboldt 9-1600

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

visus mokesčius čia sumokėjus

100% apdrausta

DRABUŽIAI

GYDUOLĖS

ir t. t.

Jūsų giminės gausa be jokių jiems išlaidų

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.

220 SO. STATE ST., CHICAGO

Tel. WAbash 2-9354

Atdara šeštadien. iki 1:30 popiet.

GERAS MATYMAS

Chester Moczny, United Currency Exchange savininkas ir vedėjas, 1012 West 31st Street, sako: "Jeigu jūs norite gerų akinių, būtinai užėikite pas Dr. R. J. Berk, 3502 So. Halsted Street. Mano profesijoje geras matymas yra labai svarbus dalykas, o nuo to laiko, kaip Dr. Berk pritaikė man akinius, aš galiu dirbti visą dieną, nenuvargindamas akių, be jokio akių įtempimo!"

Jūs taip pat galite išsivaduoti nuo akių įtempimo ir galvos skaudėjimo. Užėikite pas Dr. R. J. Berk dar šiandien! (Sk.).

For Finest Selection of Men's Formal Wear Come to

Hollywood

TUXEDO RENTAL

938 W. 63rd St. WA 5-1251

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

Rekordas...

- ★ Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- ★ Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekviettą sutauptą dolerį
- ★ Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstoimo
- ★ Partraukim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.

Nelaukit—Pradėkit Taupyti Šiandien!

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtadieniais nuo 9-tos valandos ryto iki 8 val. vakaro, Trečiadieniais visai neatidroma.

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VErde 7-7747

SEE IT NOW!

New 1953

CYCLAMATIC FRIGIDAIRE

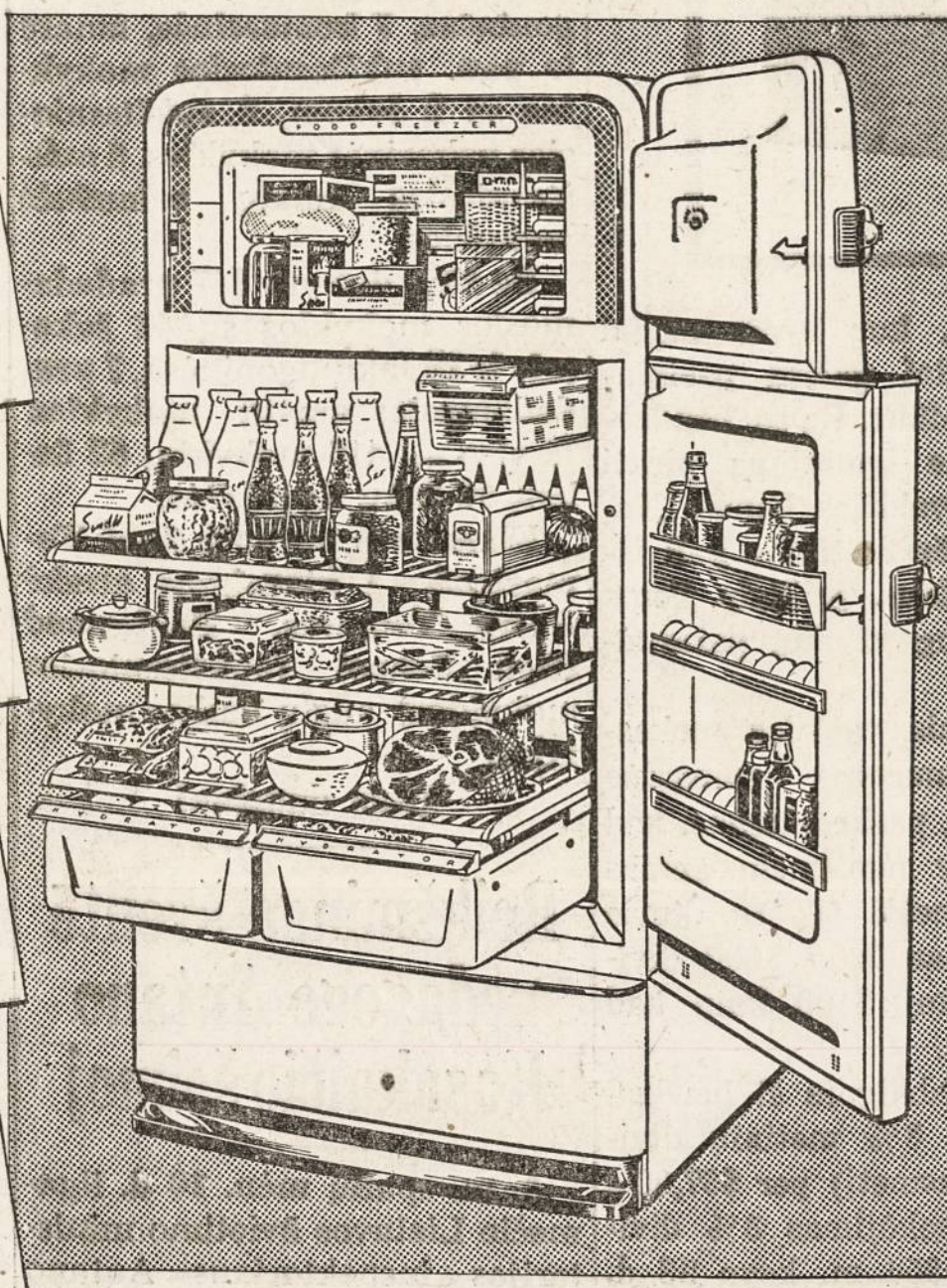
4 Big Features!

A true Food Freezer PLUS a big Refrigerator! The Food Freezer is separate, sealed off from the refrigerator. Frozen foods stay store-fresh—never thaw out.

Exclusive Cyclamatic Heatless Defrosting! Frost is banished like magic without HEATERS, CLOCKS, TIMERS or BUTTONS! Pioneered and developed by Frigidaire.

Rust-proof Shelves Glide Out—All the Way! ROLL-TO-YOU Shelves glide out full-length. Put all foods right at your finger tips!

Wonderful—New Butter Pre-Server Another Frigidaire exclusive! Keeps butter at safe temperature... slices and serves it in easy-to-spread pats.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 WEST 51st STREET

Tel. HEmlock 4 - 7095

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

IŠ PAJŪRININKŲ KALBOS

ZVEJŲ PADARYNĖ IR KITOKIE ŽODŽIAI

(Tešiny iš Nr. 197.)

Skūpelė — iš medžio padarytas septynių septynių iš laivo vandeniu.

Kūlteris — daugiau kaip metro ilgumo lazda, įkišta į vaivą (odere). Vairuotojas, durkyje (laivo užpakalyje) sėdėdamas, laiko kūlterį po pažasčia. Kraipydamas pagal reikalą kūlterį, kraipo ir vaivą, o tuo pačiu nustatinėja laivo kryptį buriuojant arba iriantis.

Glypmi — skysta, slidi masė, susidaranti jūroje iš augmenų ant akmenų ir medžių. Glymų užtinka tinkluose, kiudelyje, ant ūdų.

Slipings — prištis prie virvės akmuo ar kitoks sunkumas, kurį išmeta iš laivo ir velka, norint sumažinti laivo greitį, pavyzdžiui, einant per gožas (lūžtančias bangas) į krantą. Slipingo pagalba sumažina pavojų apvirsi.

Rėvė — jūros dugno ruožas tarp Palangos tilto ir valgumo (prieplaukos), apie 700-1,000 metrų nuo kranto, kur švedai suvertė didelius akmenis, kad neįplauktų laivai į planuotą Palangos uostą. Žvejų laivai ramiu laiku rėvės nekluduoja, bet ši vieta pasidaro pavojinga, kai tik ima pūsti: viršum rėvės atsiranda lūžtančios vilnys, kurios apverčia ir sudaužo laivus.

Tricė — ašelė su užmauta špūle. Išvėrus virvę, tricės pagalba lengviau ištraukti bures ir atlikti kitokius traukimo uždavinius.

Apmaziai — kelių kartų (eilių) mezginy tinkle užkraščiai, prie kurių prisitvomo (viršų ir apačioj) virvės, saugojančios tinklus nuo suplyš-

mo.
atkrantė — tam tikra žvejybos vieta, apie 10 km nuo kranto. Už atkrantės jūros dugnas staiga darosi apie 10 sieksnių gilesnis (ties Palanga—Šventaja), o po to yra vėl sekluma, kurią žvejai vadina kalva. Keletą jūrmylių paplaukus, yra antroji kalva (žvejybos "bankas").

Kidutas — sraigis ir panašius jūros gyvūnų lukštai.

Kūšas — didesnių gyvūnų kiautas. (B.d.)

St. Vainoras

Brooklyn, N. Y.

Maironio mokyklos Brooklynė tėvų susirinkimas

Rugsėjo 27 dieną įvyko metinis Brooklynė šeštadieninė Maironio Vardo mokyklos tėvų susirinkimas. Išklausa buvusio komiteto ir mokyklos vedėjo pranešimai, pasidžiaugta nuveiktais darbais, pasikalbėta mokykloje ir auklėjimo klausimais, pasiryžta dar labiau stiprinti auklėjimą ir mokomąjį darbą. Komitetui ir mokytojams pareikšta padėka ir patvirtinta praėjusių metų darbo apyskaita.

Išrinktas naujas komitetas taip pasiskirstė pareigomis: pirm. inž. J. Butkus, vicepirm. Pr. Naujokaitis, sekret. L. Ramancionis, išd. J. Šileikis, parengimų ir kultūros reikalų vadovas A. Bendorius. Revizijos komisijon išrinkti: A. Milaševičius, J. Remėza ir A. Šetikas.

Tėvų susirinkimo priimta rezoliucija

Maironio vardo šeštadieninė mokykla mokiniui tėvai savo metiniame susirinkime, įvykusiame 1953 metų rugsėjo mėn. 27 dieną Apreikimo parapijos mokykloje Brooklynė, vienbalsiai pripažįsta, kad š. m. "Dirvos" nr. 14, 15, 29 ir 38 asmuo, prisidengęs "vieno iš tėvų" slapyvardžiu, pikta valia iškraipydama faktus ir skelbdama prasimanytus dalykus, siekė paniekinti ir apšmei-

ti Maironio vardo šeštadieninė mokykla Brooklynė, skaudžiai ir melagingai ižeidė mokyklos vedėją ir kai kuriuos mokytojus, piktai pasisėpė iš nuosirdžių tėvų pastangų išlaikyti savo vaikus lietuviams, pniekino šios mokyklos pirmuosius abiturientus, vadindamas juos "abiturientais", tendencingai neigė mokyklos mokslo lygį ir pasiektus rezultatus. Panašiu būdu buvo užgailojami mokytojai ir neįgijami paliečiami Maironio vardo šeštadieninė mokykla ir šių metų "Vienybės" nr. 19, "Kolektyvo" nr. 19 ir "Naujienu" nr. 115.

Tėvai, šio susirinkimo dalyviai, aukščiausiai minėtų šmeižtų ir niekinimų akcija ir jos slaptus autorius su pasipiktinimu smerkia ir laiko lietuviškojo darbo ir taurių pastangų grovymu ir niekinimu. Giliai užjaučia šios mokyklos niekinimus ir šmeižimus darbuotojus.

Tėvai prašo lietuviškos spaudos redaktorių daugiau malonaus dėmesio, kad netiesa, tendencija ir iškreipimai apie mokyklą ir jų darbuotojus nepatektų spaudon.

Susirinkimas prašo, kad rašantieji apie mokyklą, minėdami jų darbuotojų pavardes, nesigėdintų ir sąvųjų pasirašyti. Tai duotų turinui atsakingumo ir daugiau kultūringumo.

Tėvai džiaugiasi, kad nežūrint aukščiausiai minėtos neigiamos akcijos, didžiojo New Yorko lietuviškoji visuomenė teisingai mokyklą vertina ir ją myli. Muzikos, dainos, dramos žanžio meniniai pavieniai ir organizatoriai yra mokyklos nuolatiniai bičiuliai ir rėmėjai, perduodami lietuviška muzika, daina, žodį ar vaizdą mūsų jaunųjų širdims ir protams įvairiomis progomis. Jiems susirinkimas nuosirdžiai dėkoja.

Vietos lietuviškos spaudos redaktoriai ir leidėjai bei radio valandėlių direktoriai teikė visokios rūšies informacijas apie mokyklą ir atliko spaudos darbus nemokamai. Nuosirdi padėka jiems.

Susirinkimo dalyviai ypač reikiška dėkingumą dėl esminės paramos Maironio vardo šeštadieninei mokyklai, ant kurios remiasi mokyklos egzistencija nuo pat jos iškūrimo pradžios — jau penki metai — ir kurią su dideliu nuosirdumu ir lietuviškos mokyklos reikalų supratimu duoda Apreikimo parapijos klebonas kun. Norbertas Pakalnis ir jo vadovaujama lietuviška parapija. Mokykla gauna pilnam naudojimui parapijos mokyklos klases ir sales su visu inventoriumi, apšildytas ir svarias. Visa tai gaunama nemokamai, tik su viltimi, kad lietuviška mokykla išmokys ir išauklės lietuvių vaikus gerais lietuviams.

Maironio vardo šeštadieninė mokykla yra visu tikių ir pažiūrų grynai lietuviška mokykla, todėl susirinkimas prašo lietuvišką visuomenę ir toliau mylėti ir remti šią mokyklą, kaip lietuviškos išlaikymo ir išugdymo prieraugincioje kartoje židinį. Visus vaikučius, jaunuolius ir jaunas, iš didžiojo New Yorko kviečiame lankyti šią mokyklą.

Ir šviesa ir tiesa mūs žingsnius teledi.

Ši rezoliucija paskelbtė spaudoje įgaliojamas susirinkimo prezidiumas ir naujais Tėvų Komitetas.

Pranas Naujokaitis, Susirinkimo pirmininkas

Jonas Šileikis, Susirinkimo sekretorius

Dan ir Della Kuraičiai

Rytoj minės svarbią sukaktį

Galiu įsivaizduoti, kiek tų įvairių sveikinimų ponai Dan ir Della Kuraičiai gauna šiomis dienomis.

Juk ponai Kuraičiai yra viena populiariausių šeimų Chicagoje ir turi ne tik daug artimų draugų, bet nemažai pažįstamų ir šiaip žmonių, kurie nuosirdžiai juos gerbia.

Tokią visuomenės simpatiją Dan ir Della Kuraičiai įgijo dėl to, kad jiedu negyvena vien tik sau, bet savo laime dalinasi ir su kitais. Dan ir Della Kuraičiai visuomet randa laiko ir malonumo ne vien moraliai paremti, bet ir gausiai materialiai prisidėti prie įvairios mūsų visuomeninės veiklos. Jų puosnjoj rezidencijoj dažnai įvyksta pasitarimai vienu ar kitu svarbiu tautiniu reikalu.

Ypač didelį prisirišimą ponai Kuraičiai turi prie muzikos ir menininkų. Ir tai suprantama, žinant, kad nuo savo jaunų dienų Dan Kuraitis įdomavosi muzika ir, atvykęs Chicago, net priklausė jaunimo ratelio stygų orkestrui. O jo mylima žmonelė Della, turėdama jautrią širdį, ne tik mėgsta dainas ir muziką, bet pašvenčia nemažai laiko ir pa-

stangų labdaros darbams.

Sukūrė sėkmingą ir pavyzdiną gyvenimą, Dan ir Della Kuraičiai, be abejo, nę nepajuto, kaip greitai vienas po kito praibėgo tie metai. Ir rytoj, spalio 18 d., jie jau švenčia savo vedybinio gyvenimo 30 metų sukaktį.

Tąja proga nuosirdžiai sveikinu Della ir Dan Kuraičius, linkėdama geros sveikatos ir kad jų graži ir kilnių darbų spindulėliai šiltai šviestų ir nuolatos puoštų jų daro ilgo gyvenimo takus — takelius.

Ilgiausių metų Jums, Della ir Dan Kuraičiai!

—Nora Gugienė

L. ZINK ROOFING SIDING INSULATION AND SHEET METAL WORKS

Mes užtikiname medinius namus, užskalinus porčius ir medinius garsius veikiausias sidingsais. Visi darbininkai apdrausti ir priklauso unijai.
6651 SO. MAPLEWOOD AVE.
Dienomis šaukite PROSPECT 6-3474 ir REPUBLIC 7-8552
po 5:30 val. vakaro.
Pasikalbėsite su pačiu L. ZINK lietuviškai.

Garsinkitės "N-nose"

LIETUVIŠKĄ DUONA
ir įvairius kepenius kepta iš tremties atvykęs patyręs
Lietuvoje keptas - specialistas
ALEKSAS GAIDJURGIS
STAR BAKERY
738 West 31st Street Telef.: CALumet 5-2173
(Tik pusė bloko į rytus nuo Halsted St.)
PRIIMAMI ĮVAIRIŲ SPECIALŲS UŽSAKYMAI

Jūsų knygų rinkinys nepilnas, jeigu ten nėra Igno Šeiniaus
RAUDONOJO TVANO
Ši knyga pirmiausia pasirodė švedų, suomių ir danų kalbomis, sukeldama skandinavų kraštuose didžiulį susidomėjimą. Dabar Talka išleido paties autoriaus paruostą lietuviškąją jos laidą. 328 psl. Kaina \$3.50.
"Tai nelinkama knyga,—rašo danų laikraštis Berlingske Tilende ir vis dėlto tai knyga, kuri turi būti skaitoma, nes ji tikrai pavaizduoja Lietuvos tragediją".
"Šeiniaus knyga yra įžymus dokumentas, nes ją sudaro autentiški liudijimai, kaip vakarų kultūros kraštas pirmą kartą istorijoje subolėvkinamas be žymesnio pasipriešinimo,"—rašo suomių Finsk Tidskrift.
"Su istoriko pagarba faktams, Šeinius jungia rašytojo talentą visa tai perduoti literatūriškai, meniškai forma"—švedų Helsingsborgs Posten.
Reikalaukite pas knygų platintojus, Naujienose arba rašykite tiesiai leidyklos įgaliotiniui Stepui Zobarskui, 85-42 91st St., Woodhaven 21, New York.

**NELAUKITE —
RYTOJ GALI BUTI PERVELU!**
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polišą per mūsų kompaniją. Nelaimė išitikus, neturėsite jokių nemalonumų.
"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"
O'MALLEY & McKAY, Inc
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas CENTral 6-5208
Generaliai Agentai Šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikams.

**ŽEMOS KAINOS
LENGVAI PRISIOKEJIMAI
TUOJAU ISTOKATOMA**

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

**SAVE up to 50% on FUEL
WITH SIEGLER'S EXCLUSIVE PATENTED
TWO-IN-ONE HEATMAKER!**

Look at these exclusive
SIEGLER features

- Two-in-One Heatmaker
- Saves up to 50% in fuel
- Sieglermatic Draft ends soot and smoke
- Silent-Floating super quiet motor mount
- Lifetime porcelain enamel finish
- 6-way directional Tropical Floor Heat
- Cast iron construction
- Kleen-Fire burner, cleans as it heats
- Summer cooling at the turn of a switch

Sieglers
PATENTED AUTOMATIC
OIL OR GAS HEATERS

**GLASER'S RADIO &
FURNITURE CO.**

5123 South Kedzie Avenue PProspect 6-1790

MONEY BACK GUARANTEE

It's HERE NOW!

**RCA VICTOR Television with
Rotomatic
Tuning**

CLICK—
there's your
station

MORE TO SEE

- More picture detail—amazing depth and clarity.
- Interference is screened out, power stepped up—automatically.
- The picture is vivid, accurate, over the entire surface of the screen.

LESS TO DO

- Less dialing—it's automatic! Turn one knob—CLICK—there's your station!
- Less adjusting—the exclusive "Magic Monitor" circuit system automatically brings in and holds the finest sound and picture.

For the finest UHF reception—choose the "Rotomatic" UHF-VHF tuner or, on lower priced sets, the manual UHF tuner (both optional at extra cost).

EASY TERMS Liberal Trade-In Allowance

17" Craig
Compact table model is finished in sleek ebony. Model 17S349.
\$179.95

21" Tafbel
Contemporary console richly finished in grained mahogany; grained blond, extra. 21S362.
\$299.95

21" Preston
Console cabinet with top doors... finished in mahogany; lined oak, extra. 21T372.
\$419.50

21" Chadwick
Traditional cabinet... full-length doors... finished in rich mahogany or walnut. 21T375.
\$429.50

**SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE**

2647 W. 51st. ST. HEmlock 4-7095

"NAUJIENOSE" SKELBTIS VISUOMET APSIMOKA.

Bendruomenės su anglimis neįkursi

(Feljetonėlis)

Einu. Gatvėje, po senais medžiais, tarytum šviežiai supilti kapa, krūvos prikritusių lapų. Ak, kad tai būtų, pagalvoju, popieriniai doleriai: prisikištum pilnas kišenės, antį, o gal net ir kosere... Tada, apsikabinęs gražią mergą, skubėtum į Vokietiją dypukams pasirodyti... Ubagai, nereikia nė pasakoti, sutiktų keturpėstį ir su vėliavomis.

— Nesapnuok vaikščiuodamas strytu, ba koks džiankas dar partrenks, apkoliečys, — draugiškai perspėjo Mr. Comette, anksčiau buvęs ponas Kumsaitis.

— Kartais, tamstele, taip įsi-
jaučiu į lietuviškus reikalus, kad
tik visu plozu išsitiesęs ant sai-
doko išsiblaivau, atsigauanu. La-
bai jaudinuosi, nemiegu, priete-
liau, dėl AL Bendruomenės ne-
įkūrimo, — atsakiau.

— Bendruomenė, draugeli, —
aiškino Mr. Comette, — tai ne
centralinio šildymo pečius; jos,
kad tu kur pasismaugtum, su
akmeninėmis anglimis neįkursi.
Reikia labai kytrių asabų, kad
lietuviybė neištrūktų.

Amerikoj, kaip tas sako, kiek-
vienas gali būti razumnas, by-
tik turi sveikatos. Be pinigų,
znočijas, kad ir valdžią būtum
ukeravojęs kraują, visviena čia
dė smalą, — prisidėjo su piktu

liksi už durnių.

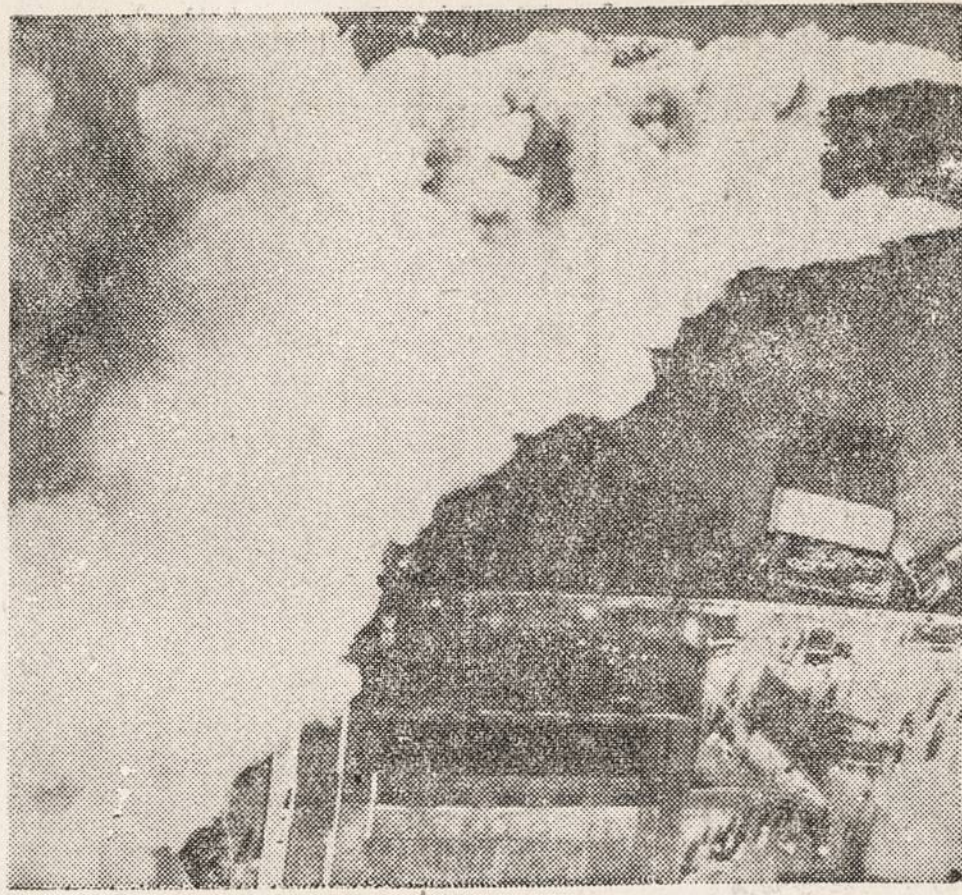
Iš kur, Jurgutėliau, anie bus
kytri: turtas liko užkastas kra-
jų, o sveikata, sako, praspendi-
no Prūsiose. Vokietės, kad jas
kur biesas sudraskytų, mūsų vi-
sus tremtinius būtų ant viečno
patalo sugriovusios, sukatas įva-
riusios, — su užuojauta atsilie-
pė ir misiukė Comette.

Mums besikalbant, vargais be-
siskundžiant, priėjo ir Pupos
Roželė, virš penkiasdešimties
metų našliukė. Kas savaitę, kaip
tik rusai užėmė Lietuvą, ji dar
paruošia po vieną siuntinį lietu-
vybei palaikyti pasauelyje.

— Kaip, ponučiuk, patekti į tą
jūsų vaiką? Žmonės porina, kad
ant epikeišeno reikia sužnočytie
viską: kiek mokslo išėjai kraują,
kokią pėdę gavai slūždamas
prie Antano Smetonos gover-
mento. Ar tiesa? — klausė kiek
užkaidama Pupos Roželė.

— Be lojerio, kad tu kur pa-
sismaugtum, negali užpildyti šio
tū dypukų epikeišeno, — už ma-
ne atsakė Mr. Comette.

— Nevelinu ir savo augintinei
bovytis su tais Dievo paukščiais,
ba retas katras, Rožele, jau ne-
dėlią užlaiko, bažnyčios nešėna-
voja. Lekia paskui pinigą iš viso
vieko, akurat, kap velniai užuo-
kėravojęs kraują, visviena čia
dė smalą, — prisidėjo su piktu

UNITED PRESS-NAUJIENŲ PHOT. —
VALLEJO, CALIF. — Mare Island laivyno bazėje įvyko didelis
gaisras, kurį užgesinti bandė apie 1,000 žmonių. Kiek jau žinoma,
vienas asmuo žuvo, o 11 lengviau ar sunkiau nukentėjo, — buvo su-
žeisti. Gaisro nuostoliai siekia \$200,000.

žodžiu ir misiukė Comette.

— Reikalai, malonūs ponai ir
ponios, taip susilankstė, kad be
butelio amerikoniškų jų neįtie-
sim. Užsukim pas "Shurum
Bum" sušilti, — pasiūliau.

Saliūne kažkoks vyrukas, su
foto aparatu ant kaklo, sakė pra-
kalbą, aiškino Europos kultūrą.
Protarpiais, prisimines jaunas
ir gražias vokietaites, grieždavo
dantimis kaip spardomas vergas,
kaip netepti vežimo ratai. Man,
dar kaip nepradėjusiam šinkuo-
ti, buvo labai nesmagu, tiesiog
graudu klausytis.

— Liaukis, tu peckeli, vardan

tos Lietuvos! — peržegnojau ir
atsisėdau.

— Tur būt, ponulis, labai tin-
gite dirbti šapoj, kad taip daug
sylinies dėl lietuviybės... Vie-
nam jau sudėjom 700 dolerių...
Įdomu, kiek pats imsi už veiki-
mą? — klausė kumštimi man
lauždamas nosį.

— Nieko, tamstele, nieko...
Tik paleiskite sveiką namo, —
atsakiau.

— Mano bendrakeleiviai, taip sa-
kant, atsuko nugaras į sceną.
Jie, net rankovėm braukdami
praktaitą, šnekėjosi apie šuntins
bulves ir lietuvišką rūgštų pie-
ną. — Jul. Susmaras

MONTREALIO ŽINIOS

Ekonominė būklė

MONTREAL, Kanada. — Pa-
sibaigus pirmiesiems aštuoniems
š. m. mėnesiams, statistinis biu-
ras paskelbė gamybinės produk-
cijos davinius. O iš jų jau ma-
tosi ir krašto ekonominė padėtis.
Kai kurių gaminių (kaip tai
aukso, cemento) gamyba krito,
tuo tarpu cinko gamyba pakilo.
Štai keli pavyzdžiai:

a) aukso š. m. rugpjūčio m.
pagaminta 86,787 uncijos Que-
bec ir 161,183 uncijos Ontario
provincijos. Tuo tarpu per tą
patį laiką pernai buvo pagamin-
ta Quebec'e — 96,686 uncijos,
o Ontario prov. — 190,963 un-
cijų.

b) cemento pr. m. rugpjūčio
mėn. buvo pagaminta 685,420
statinių, o šiais metais tuo pat
laiku tik — 671,307 stat.

c) cinko gi pr. m. rugpjūčio
mėn. 51,302 tonos, o šiais mei-
tais — 52,777 tonos.

Ir kitose įmonėse šiais metais
gamybinis procesas vyksta lė-
čiau. Štai mėsos pramonė, ku-
rios didžiausia gamyba vyksta
kaip tik rudenį, šiemet dirba
gana lėtai. Siuvyklos ir kitos
įmonės taip pat neišvysto tokios
gamybos kaip keliais praėjusiais
metais išvystydavo.

Bet tas dar nereikia, kad jau
prasidėjo ekonominė krizė. Rei-
kia manyti, kad tai tik laikinis
pramonės persitvarkymas. Kad
taip yra, rodo tas faktas, jog
bankai pradėjo duoti lengviau ir
didesnius kreditus namų staty-
bai ir smulkiosioms įmonėms.

Nubaudė banditus

Du banko plėšikai, būtent
Raymond Poupart ir Jean Paul
Simard, už įvykdytą Provincial
Bank of Canada š. m. rugpjūčio
mėn. 10 d. apiplėšimą teismo
buvo nubausti po 10 metų kalė-
jimo. To apiplėšimo metu jie iš-
nešė iš banko 7,378 dol. 25 ct.

Joną Zurek, gyv. 6454 Ban-
nantyne Ave., Verdune, prieš
mėnesį laiko apgavo nepažįsta-
mas vaikas, apie 12—15 metų
amžiaus. Tas nepažįstamasis
Zurek'ui atnešė paketą ir davė
pasirašyti. Dabar pasirodė, kad
minėtasis vaikas Z. davė pasira-
šyti specialiai paruoštą doku-
mentą, liečiantį jo 3 nuosavybes
Verdune ir viena Rosemont'e,

sios dalyviais, tai p. Ritos ir Vik-
toro Romack buvo tikrai iškil-
mingos ir puošnios, o dalyvių
skaičiumi dar neturinės lygių.
Jau iš namų Kiškytė palydėjo
virš 25 automobiliai, kurie bu-
vo pilni svečių. Prie bažnyčios
dar daugiau prisijungė. Bažny-
čioje vietos visos užimtos ir dar
daug stovinčių. Pati bažnyčia,
nors kukli, bet gražiai išpuošta.
Palaiminimą suteikė kun. J. Bo-
binas.

Vestuvių puota vyko Ville
Emard'e jaukioje lenkų salėje.
Salė erdvi, bet pilna svečių. Tai
jaunosios tėvelių ir jaunojo geri
pažįstami ir draugai. Nors sve-
čių daug, bet geros tvarkos dė-
ka (tvarką vedė J. Bakanavi-
čius) viskas praėjo sklandžiai.
Dalyviai įvairių tautybių, bet
nuotaika visą laiką gera. Šeimi-
ninkės dirbo pavyzdgingiausiai.
Daug pasakytą gražių sveikini-
mo kalbų. Jaunoji Rita į sveiki-
nimus atsakė lietuviškai ir ang-
liškai. Nors ne tik ji, bet jau tr-
jos mamytė, yra gimusios Kana-
doje. Pirmą kalbėjo (ir labai
gražiai) lietuviškai, o tik vėliau
angliškai.

Kadangi Montrealio lietuvių
iki šiol, tur būt, neturėjo tokių
gražių ir dalyvių skaičiumi gau-
sių vestuvių, pažūrėkime, kodėl
jos tokios buvo. Juk Kiškiai nėra
turtuoliai. Jie gyvena kaip ir
dauguma Montrealio lietuvių
darbininkų. O to viso priežastis
ta, kad Valteris Kiškis visiems
yra gerai žinomas, visų pažįsta-
mas ir mėgiamas. Jis veiklus D.
L. K. Vytauto klubo narys, jis
LD Draugijos narys, vienas iš
jos ramsčių. Jis dalyvauja vi-
suomeniniame Montrealio veiki-
me. O jam veikti visuomenėje
daug padėdavo ir p-lė Rita. Ji
visuomet jį pavaduodavo krau-
tuvėje, kada p. Kiškis turėdavo
išeiti į organizacijų pasitarimus,
valdybų posėdžius, ar kitur. Ka-
žin kas dabar jį pavaduos dar-
be? Likusioji dukrelė dar maža.
Bet tikime, kad V. Kiškis sur-
as ir dabar, kad ir mažiau, lai-
ko, bei neapleis organizacijų.

Jaunajai porelei, Ritai ir Vik-
torui Romack, linkime saulėto
gyvenimo ir gausios jaunosios
atžalos. J. Valeika

Lietuviai perka tose krautu-
vėse, kurios garsinasi NAU-
JIENOSE.

Visi lietuviai naujakuriai važinėja automobiliais, pirktais

LIETUVIŲ PREKYBOJ HARMONY MOTORS

Vadovauja: Tolius Šlutas, Jonas Talandis ir Sigitas Zubkus

5805-07 So. Western Ave. REpublic 7-6480

Lietuvių Statybos Bendrovė

STANDARD BUILDERS, INC.

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS BEI REMONTUS
GREITAI, GERAI IR SAŽINGAI.

Stato naujus namus pardavimui, priima ir užsakymus.

726 W. 18th St. Tel. CHesapeake 3-1535

PASIMATYKITE SU
STANLEY LITVINU

APIE JŪSŲ INSULIACIJOS
PROBLEMAS
DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI
SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno
pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų
ir namams medžiagai.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET Tel. VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

BENDRUOMENINIS Kanados Lietuvių SAVAITRASTIS
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,

išeinąs 8-10 puslapių, duoda daugiausia žinių apie Kanados
lietuvių gyvenimą ir jo sąlygas. Daug rašo apie visame pa-
sauly esančius lietuvius ir okupuotos Lietuvos būsena.

1952 metais "NL" duoda plačią studiją apie Lietuvos
sienas ir studiją apie Lietuvos žemės ūkį, parentą naujai-
siais žiniomis iš Lietuvos.

PRENUMERATA: metams \$5.50. ADRESAS: "Nepri-
klaukoma Lietuva", 7722 George St., Ville-Lasalle, Montreal, P. Q.,
Canada.

ATSTOVAS CHICAGOJE: Mr. J. Janulaitis, 3645 So.
Emerald Avenue, Chicago, Ill.

I've got wonderful Whirlpool
for you now!

IMMEDIATE
DELIVERY

Whirlpool

automatic WASHERS and DRYERS

... with an exclusive combination of the
Greatest Features in Automatic Home Laundering!

Bring Whirlpool Clinic-Clean washings and Effort-free
drying into your home! Own the finest—the Fashion
Academy Whirlpool. Automatic Washer and Dryer!

Famous SUDS-MISER®
and the SEVEN RINSES
Suds-Miser adds extra wash-
ings at biggest savings. Seven
Rinses give added sparkle.

AGIFLOW ACTION—it's total
cleansing! Dirt gives up, gets
out. GERMICIDAL LAMP—
washes freshness in. Sweetens
and sanitizes. CYCLE-TONE SIG-
NAL—saves steps. Sounds off
when wash is done.

FIVE YEAR WARRANTY ON
TRANSMISSION

WHIRLPOOL
WASHER

Clothes Protecting
SELECTIVE TEMPERATURE
Lets you choose correct heat
for every fabric. Clothes dry
fluffy-soft, wrinkle-free.

GERMICIDAL LAMP—freshens the
clothes with "fade-free sun-
shine." SATIN-SMOOTH DRY-
ING DRUM—gently tumbles
clothes in breezy warmth.
FORCE-FLO VENTING—elim-
inates lint and moisture.

OILED-FOR-LIFE MOTOR AND
BEARINGS

WHIRLPOOL
DRYER

GLASER'S FURNITURE & RADIO CO.

5115-5123 S. Kedzie Ave. PRespect 6-1790

Whirlpool AMERICA'S FIRST FAMILY
OF HOME LAUNDERING

Special
limited
offer \$12⁹⁵

SAVE 12⁹⁵

get a
complete set
of cleaning
tools FREE
of extra
charge!

Regular Price \$79.95
Special Price
if you act now
\$66.95

when
you buy the
new Model
115 HOOVER
Cleaner

TRIPLE-ACTION
GLASER'S
FURNITURE
& RADIO CO.
5115-5123 S. Kedzie Ave.
PRespect 6-1790

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
—SATURDAY, OCTOBER 17, 1953

SAVE up to 50% on FUEL
WITH SIEGLER'S EXCLUSIVE PATENTED
TWO-IN-ONE HEATMAKER!

Look at these exclusive
SIEGLER features

- Two-in-One Heatmaker
- Saves up to 50% in fuel
- Sieglermatic Draft ends soot and smoke
- Silent-Floating super quiet motor mount
- Lifetime porcelain enamel finish
- 6-way directional Tropical Floor Heat
- Cast iron construction
- Kleen-Fire burner, cleans as it heats
- Summer cooling at the turn of a switch

Sieglers PATENTED AUTOMATIC
OIL OR GAS HEATERS

Tropical Floor Heat
GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

SOLTIS HOME APPLIANCES
AND FURNITURE

2647 W. 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

MONEY BACK GUARANTEE